

BELGIJSKA IMPLEMENTACJA DYREKTYWY PNR NIEZGODNA Z PRAWEM UE – WNIOSKI DLA SEKTORA LOTNICZEGO W KONTEKŚCIE POLSKIEGO PORZĄDKU PRAWNEGO

DYREKTYWA PNR

Dyrektywa z dnia 27 kwietnia 2016 r., *w sprawie wykorzystywania danych, dotyczących przelotu pasażera (danych PNR), w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania* została zaimplementowana do polskiego porządku prawnego 9 maja 2018 r., kiedy to uchwalono Ustawę o przetwarzaniu danych, dotyczących przelotu pasażera. Prowadzone na jej podstawie działania Straży Granicznej spotkały się z krytyką ze strony branży lotniczej i doprowadziły do wejścia w życie 7 lutego 2022 r. nowelizacji Ustawy.

21 czerwca Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok, w którym stwierdził, że co prawda Dyrektywa jest zgodna z prawem UE, ale jej belgijska implementacja już nie.

Jest to o tyle ważne, że polska implementacja w niektórych aspektach jest znacznie szersza niż belgijska i daje podstawę dla branży lotniczej do uzyskania korzystnych dla siebie orzeczeń sądowych (oczywiście tylko w przypadku, gdy złożone zostanie odwołanie od decyzji, a w dalszej kolejności skarga do sądu administracyjnego)

WYROK TRYBUNAŁU ZMIENIA DOTYCHCZASOWĄ PERSPEKTYWĘ PRAWNĄ REGULACJI PNR. NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- Trybunał **potwierdził zgodność i ważność Dyrektywy PNR** z prawem unijnym.
- Przekazanie, przetwarzanie i przechowywanie danych PNR musi być jednak **ograniczone do tego co jest ściśle niezbędne** dla celów walki z terroryzmem i poważną przestępczością.
- Dyrektywa powinna być w tym zakresie interpretowana **zawężająco**.
- W przypadku **rzeczywistego zagrożenia terrorystycznego** Państwo Członkowskie może stosować Dyrektywę do wszystkich lotów wewnątrz Unii, w przypadku braku takiego zagrożenia Dyrektywa może być stosowana w ograniczeniu do wybranych tras lub schematów podróży.
- Belgia implementowała Dyrektywę PNR Ustawą z dnia 25 grudnia 2016 r. w sposób, który **narusza zagwarantowane w prawie belgijskim i w prawie UE prawo do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych**.
- **Niezgodna jest regulacja zobowiązująca do przekazywania i przetwarzania danych PNR dotyczących wszystkich lotów wewnątrz Unii.**

CO TO OZNACZA DLA OPERATORÓW LATAJĄCYCH DO POLSKI OD 2018 R.

- Polska implementacja Dyrektywy nie odróżnia rodzajów lotów, nie wprowadza też podziałów tras i analiz ryzyka terrorystycznego. Obowiązek przekazywania danych dotyczy każdej trasy i lotu. Obowiązek ten będzie można teraz z powodzeniem kwestionować w postępowaniu administracyjnym i sądowym.
- Orzeczenie nie wywoła skutków prawnych dla tych podmiotów, którzy nie kwestionowali decyzji i orzeczeń organów w Polsce w ich sprawach.
- Dla tych operatorów, którzy zdecydowali się odwoływać od decyzji nakładających kary administracyjne za naruszenie Ustawy w Polsce, które były wydane przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, orzeczenie TSUE zwiastuje **sukces w postępowaniu sądowym**.

- Kolejne postępowania, które mają zostać wznowione wraz z początkiem lutego 2024 r. będą mogły być kwestionowane właśnie ze względu na niezgodność regulacji z unijnym porządkiem prawnym – **niezbędne** będzie jednak podniesienie tych okoliczności w postępowaniu.

Zapraszamy do kontaktu z autorką alertu, ekspertem z zespołu prawa lotniczego, transportu i logistyki:

Jadwiga Stryczyńska

advokat

mail: jadwiga.stryczynska@wkb.pl